

Karesia

Vu'a Anejijihina

¹ Na Poru apasorua ka'ene emaapo iji pijihe rehuna pane 'ee emaapuni haruri rehuna pana kaivo Jesu Keriso oni vaji Godi Amo ka'ene Hua'e vejume kwama 'urinajara iji pijihana. ² 'Ene vwehu núna maho'o ka'ene nú pu'úmo hijukipo sosia ka'ene Karesia vaji navujihí 'ajorame veju. ³ 'Ene maiji vwihanúe 'ee matauvi'ina ka'ene Godi ka'ene núni Oma 'ee Natohwa Jesu Keriso oni rena roajaho ja pu'úmuna. ⁴ Hu núni sisei jihuna'e kwamana 'ee areri Godi ka'ene núni Omijara Huni ura ijino niamariarama ja'ina'e ike mwe'a sisea vajakino ni'ajúhe siriruma ruva'ana. ⁵ Ijihuna'e pinanjaho niho'o aneja púsa pa'ana'e maho'o majama Huna. Ameni.

Vu'a Mamaa Maiu'ina Nikwinuna

⁶ 'Ene na niho'o puruva retiu. Ijihuni maijaho Godi ka'ene Keriso oni vaji maiji vwihanúe 'umenuajaho ja nimarako rana'i vo vu'a ani'ina maiu'ina 'ararihau. ⁷ Ijaho nimai'e ira pina ani'ina pana kaivo pu ea 'aho'a hine a ruarahau. 'Ene Keriso oni vu'ijaho apene ta'arohe ani najahu. ⁸ 'Ene núrana ho 'ona oji'ini kahi akúpa 'ahi rene roe ira ka'ene nú ja najahukeja are'i kaivo ira pina ani'ina naja'amajaho maka'eje Godira hu siri'amama. ⁹ Na nimarako 'waravuta'e na kú'o 'waravu. Ei pini roe ira núra 'waravu ja'ina pana vo ira pina ani'ina'e 'warave he'avajaho

maka'eje Godira sirimama. ¹⁰ Ijihuni maijaho na iviamaa emaa'e ura rena'avarono avaju ho Godi ura re'amarono 'unama saravu raka? 'Ú na emaa'e ura rena'avarono harura veju raka? 'Ene na emaa'e ura re'avarono saravuta re'ipisa na Keriso oni pwea pareju'u.

Porura Apasoru Renani Vu'a

¹¹ 'Ene vwehu nune maijaho na ura ja ni-maa hami hehuna'e ura reniujaho nara vu'a ka'ene najahujija emapuni rene roe na najahuna pana. ¹² Ijihuni maijaho na emapuna'a paapejuta 'ee ei pini najihuna pana kaivo Jesu Keriso oni vajijino vejume roe samaa rejume na apejuta. ¹³ Nara 'unama ka'ene Jua puni tamana vajijino vejujaho ja nihejura. 'Ene nara ichá'ina'e vene Godoni sosia sise'i 'aha'e 'ee tirakuje pa'are'amarono vejuji manura vehuna areri pana. ¹⁴ Na ea ka'ene nú pu'úmo urijajija Jua puni tamanijihuni 'unama niho'o asitahe hena ka parajuta 'ee na harura natohwa vene amuhu núpuni 'unama tamana kajija maho'o 'ararihie ve parajuta. ¹⁵ 'Enaka'ivo nuni ohijihuni tei vaji Godira veniume na roe 'arihujino Hu ura rejume Huni maiji vwihaniuri vajijino iji pijihana. ¹⁶ Hu teamavume Huni Hariha nuni vaji vejume samaa'e rejumakame na Jenitaru puni vaji naja'urono avanana kaivo na maku'a ea ka'ene haha 'ee 'aa rukini jhipuna'a vu'a pasaravuta. ¹⁷ 'Ene na Jerusaremi pava'e apasorua ka'ene nimarako reja jhipuni va'uta kaivo na va'e Arepia rene kú'o Tamasikasi routa. ¹⁸ 'Ene juara no'opiso pa'are'eme na iji'a Jerusaremi

Sipasi (Pita) ka'irono va'uta. Na ijino na'ia iropu ropune 'ee umora ronu kwino hijuta. ¹⁹ 'Enakaivo na apasorua 'aho'a pakivuta kaivo Jemisi ka'ene Natohwijihuni 'u'uijiru kavuta. ²⁰ Nara iviamaa raka ka'ene jona'e vejukaho na nimaa'e Godoni una'i ja papisimie 'waravu. ²¹ 'Enarejo na 'urine Siria 'ee Sirisia va'uta. ²² 'Enajihuna'e sosia ka'ene Keriso oni vaji Jutia hijujija na pakivi'ina. ²³ 'Enakaivo pu nuni vu'a ika'ineru hejura Ea ka'ene nitama sisei 'ahúajaho ivi'a nimairoa ka'ene hu nimarako tirakui venaji najahu. ²⁴ 'Ene pu nuni hahijihuna'e hine Godi ta'arohura.

2

Poruho 'Ee Apasoru 'Aho'ijina

¹ 'Ene juara iropu ropu no'ona no'o pa'are'eme iji'a na kú'o 'unama Jerusaremi Panapasi ho 'ee Taitasi ho ijá aherame va'uta. ² Nara ijí va'ujihuni maijaho Godira najihumakame ijihuna va'uta. 'Ene nara vu'a iraka ka'ene Jenitaru puni vaji najahujaho hemi ea mama'ini jihipuni una'eru 'waravuta. Ijihuni maijaho na 'unama reha asisame ani naja'eju ronarejo avajuta. ³ 'Enakaivo Taitasiho na hu'úmo hinana vo hu Kuriki kaivo pu pa'ejahae sisa 'uhuhuna 'waravara. ⁴ Ijihuni maijaho vwehu nuna 'aho'a ira 'atijino júhi roe kúme núra Jesu Keriso oni vaji ahija varapa pa'a ijí matauma hinojuihi kúmारेजे aheruma va'e sisea huni harura hari hi'avarono avajara. ⁵ 'Enaka'ivo pura ija'ina'e vejakame pu ruha aremahareje vea oma kwino

aremahuna pana. Ijihuni maijaho vu'a ni-maijara joni vaji majamano na'amarono avajara. ⁶ 'Enakaivo ea ka'ene pina'inijija pu mai'o núnuna'a ani'ina pareju. Ijihuni maijaho Godiho ronu kwino pareji'ina. Ijé ea mama'ina pina'ina kajija na unenu'u pina pani'ajihara. ⁷ 'Ene pura ani'ina ka'ene hejajaho na sisa pa'uhuahi'inijihini vu'a maa maiu'ina najahuna mihana hejara. 'Ene ija'ina'e Pitaho sisa 'uhua'inijihini najahuna'e ranavara. ⁸ Godi ka'ene Pita oni vaji kaukara maa vejume sisa 'uhuahi'ini jihipuni vaji apa-sorua kaukara venajara nuni vaja kaukara maa 'u'o vejume na Jenitaru puni vaja kaukara vejuta. ⁹ Jemisine Sipasine (Pita) 'ee Joni ijano tukeja'omo maiji vwihani'ina ka'ene na mi-haji kamareja pu nú Panapasi'i ahuma Jenitaru puni va'e ni'ajihe 'ee pu sisa 'uhua'ini jihipuni vahuna'e nimaa vetiarame ija 'ekudara. ¹⁰ Pu ea ka'ene uneunecha pa'anaka pivusahi'inijiru vwihani'avarono 'waravara. Ijaho iraka ka'ene na 'u'o vehuna'e ura renia paranajina.

Porura Pita Enitioki 'Uraraha Ira Kisina 'Waramajina

¹¹ Ve'a ka'ene Sipasira (Pita) Enitioki roajaho na huni una'i ninama 'urarahuta. Ijihuni maijaho hu 'unama ka'ene areri parehuniji vena jihuna'e avajuta. ¹² Iji'a ea 'aho'a Jemisi oni una'i rena ro'avarono hu va'e Jenitaru pu'úmo 'iruma inuna kaivo ve'a ka'ene pura roajaho hu sisa 'uhuahi'inijini juhame Jenitaru maki'ika'i ruva'e hunanu hinana. ¹³ 'Ejume Jua 'aho'a ni'ajahe ira'ata kaja'ina vejara. 'Ene pura ira'ata ka'ene

ija'ina veja kajara rejume Panapasi 'u'o ira'ata kajara tairiume va'ana. ¹⁴ 'Enaka'ivo na kivume pu vu'a maa maiu'ina nimaiji areri pavejume kimarejo na puni una'a kajino Sipasi (Pita) ijá 'wavo A areri Jua kaivo a Jua puna'i pahi'i kaivo Jenitaru epuna'i hinu 'ee a ichá vene Jenitaru Jua puna'i hi'avarono 'ejahio?

Jua 'Ee Jenitaru Ahuma Nimairoa Vajijino Maranihuna

¹⁵ Nú Jua'e nahenuajija nú Jenitaru puni sisea vaji rena rohuna pana. ¹⁶ 'Enavo hena ka'amana! Emaa varapa tamaniji venareje ariramaa'e rehuna pana kaivo Jesu Keriso nimaa ro'avajina. 'Ene nú 'u'o Jesu Keriso nimaa rojara. 'Ejume Keriso nimaa rojajara venume ariramaa'e re-jara. 'Ene varapa tamana'e venareje ariramaa'e rehuna pana. 'Ena'omo varapa tamana'e ve'avajara ea pina veje ariramaa rehuna mai'o pana. ¹⁷ Nú Jua Keriso oni vaji ariramaa'e re'irono savari vajijino nú roe hena kavajaho areri Jenitarua ea sisei ija'ina'e nú 'u'o sisea rukina'e kavara. 'Ú Kerisoho sisea vehuniji 'waravi'ine? Niho'o pana. ¹⁸ Ijihuni maijaho nara niruarahume pa'arenaji na kú'o 'uname vena aji'ipisa ijara naji'amajaho na sisea vejuta reja'a. ¹⁹ Ijihuni maijaho varapa tamani jihuni harura vaji hijuta. 'Enarejo tamana vaja kajaho kwavume pa'are'uju'e Godoni jihuna'e hiju. ²⁰ Na Keriso'i korosia 'ahi 'aniara. 'Ena'omo iviamaa nara nanasu hihuna pana kaivo Kerisora nuni vaji hinu. 'Ene nara hia ka'ene iviamaa haha kehunijino hijujaho Godoni Hariha ka'ene

na oja miharena Huhusu nunijihuna'e mihaji nimaa roji'i hiju. ²¹ 'Enajihuna'e na Godoni maiji vwihani'inijaho pakarano ranavura. Ijihuni maijaho varapa tamana 'arariha'areje ariramaa rehuna'e re'ipisa Kerisora kwamajaho maa pa'ana'e reja'a.

3

Varapa Ho Nimairoa Vo Nimairoi Rejue Arira Rejura

¹ Karesia ora ka'ene vwihaha pa'akije ea irara ja pisimiane? Jesu Keriso korosia 'ahi 'anaajaho na eriri joni una'a panajahume samaa'e pare-nane? ² Na unenu'u pina kwinu ikeru hehuna'e ura reniu. 'Ú Godoni 'Avena ka'ene ja apejajaho varapa tamani jihuni kaukara'e venareja apejara ho ja hene nimaa ronareja apejare? ³ Ja vwihaha pa'ane ja Godoni 'Avena vajijino marani'amarono aneja ka'ene vejajaho are'ika'i ja ivi'a hahijihuni ura ijino veje mara'amarono vejo? ⁴ A uneunecha mapoka vajijino sisei hinajaho maa pana raka? Ijija maa pa'ana'e re'avajaho nimaa'e maa pa'ana. ⁵ 'Ú Hu 'Avena ka'ene mihe emaa areri pavehuna ka'ene veju'e joni vaji rejajija ja tamana hene vejujihuna'e vajihana ho ja henareja nimaa rojajihuna'e venune? ⁶ Ijijí 'unama níkwínu'ina kajino Eparahamiho Godi nimaa rojumakame Godira hu ea arira 'wamana. ⁷ 'Enajihuna'e ea ka'ene nimaa roji'inijija Eparahami oni harihija. ⁸ 'Ene Godoni irijara Godira túna'i Jenitarupo nimaa rojakame venae arira'e rehuniji kamarena mai'o

Godoni vu'a maiu'inijaho Eparahami ika'ina'e 'waramana Kwaa ara maho'o ikija oni vaji merajihuna. ⁹ 'Ena'omo ea irahipo nimaa rojujaho Eparahamira nimaa rojume merajaha ja'ina'e merajihuna. ¹⁰ 'Enakaivo ea mapoka ka'ene Varapa Tamana 'ahi mine hijujija ijara siripamani hari hiju. Ijihuni maijaho ika'ina'e vejara Ea irahipo Varapa Tamanijaho pa'ajohe 'ee une-unecha maho'o ka'ene puka vajakino vejajija'e pahene vejujija siripavara 'iamana. ¹¹ 'Unama ka'ene samaa'e rehunjaho ikena Ea pina varapijara veje Godoni una'i arira'e rehuna pana. Ijihuni maijaho ika'ina'e vejara Ea aririjaho Huni nimairoa 'ahijino hihuna 'úmana. ¹² 'Enaka'ivo Varapa Tamanijaho nimairoa vaja parena roana. 'Enakaivo ani'inijaho ika'ina'e vejara Ea irara ijahi venujaho hu ijihuni toi hinuna 'úmana. ¹³ 'Enavo Kerisora Varapa Tamani jihuni vaji siripumajaho siriruma 'ekuana. Ijihuni maijaho varapijara siripuma jihuni eha ijaho Hura apenana. Ijihuni maijaho ika'ina'e vejara Ea irahipo icha 'ahi 'aninamiume kurinamie navujija siripavara 'úmana.

¹⁴ 'Ene Jesu Keriso oni vaji Jenitarua merajiji'ina nikwinu'ina ka'ene Eparahami merajahajino merajihuna. 'Ene pu nimaa rojajihuna'e Godoni 'Avena ka'ene nahama 'waramajaho apenana.

Varapa 'Ee Nahama 'Waramajina

¹⁵ Vwehu nune uneunecha ka'ene na'ia mapoka veji'i hijujino manura veji'i 'waravu. Emaapo 'wame nimaa vejajija vea ka'ene ijara

roe nimaa'e renujaho ei pini ijí ani ranahuna pane 'ee 'unama 'aho'a huri vehuna areri pana. ¹⁶ 'Ene ikaho Eparahamiho 'ee huni 'Iniji nahama 'waramana. Hu 'ina mapoka'e rone 'warahuna pana kaivo Hu Ea kwinu rone 'waramana. Ijaho Keriso rone 'waramana. ¹⁷ Na 'unama ike 'wara'i 'ahiu'e 'waravu. Varapa Tamana ka'ene juara mapoka mapoka (430) pa'are'eme mihajaho pavejume Godira nimako nimaa venajaho pataurumana. Hu ijí tauru'ipisa Hura nahama 'waramaji 'eja'a. ¹⁸ 'Enajihuna'e aachijaho varapiji 'ajohareje 'ekahuna'e re'amajaho ivi'a nahama 'waravaji venareje 'ekahuna pa'ana'e rehuna. 'Enakaivo Godira nahama 'waramani 'unamijino Eparahami aachia vajahana. ¹⁹ 'Enakaivo vu irakijihuna'e varapijaho múhane? Varapiji múhajihuni majaho emaapo puni siseiji ki'avarono múhana. 'Enakaivo varapakaho ona'oji'inapo apena roe emaa 'ee Godiho ea ka'ene riramo'oi hinuji mahakame varapa huni 'unamijino veji'i hi'eje ijí 'ina ka'ene nahama 'waravajara roajino pa'arenana. ²⁰ 'Enaka'ivo ea ka'ene rira mu'oijaho ea ronu kwinu reji'ina pana kaivo Godira Eparahami nahama 'wara'i venajaho Hu rira mu'oi ea pa'a Huhusu 'waramana.

Varapa Huni Maijina

²¹ 'Enajihuna'e 'ú varapiji'o nahama 'warumaji'o ajikaravu raka? Niho'o pana. 'Enakaivo varapa ka'ene múhajara hia maa múhuna'e re'ipisa varapijara reje nú arira reja'a.

²² 'Enaka'ivo Godoni irijara 'warumajaho ea

maho'o sisea huni hari hiju. 'Enajihuna'e ea irahipo Jesu Keriso nimaa ro'avajaho pu raka ka'ene nahama 'waravajaho apéhuna. ²³ 'Enakaivo nimaa roijaho iji'a ro'amarono nú varapi jihuni harura hari hijara. Nimairoa ka'ene túna'i roe samaa'e reje kahuni 'unamiji kuturúhume hijara. ²⁴ 'Enajihuna'e Varapijara núni najuhi'ina'e rene aheruma roe Kerisora roajino 'e'unana. 'Ejume nú nimaa rojajihuna'e nú venume arira'e rejara. ²⁵ 'Enakaivo nimaa rojujaho nirojajihuna'e nú iviamaa varapa najuhi'ini jihuni hara pahiju. ²⁶ Ijihuni maijaho ja iviamaa Jesu Keriso oni vajijino nimai rojajihuna'e ja maho'o Godoni harihija'e rejara. ²⁷ Ja ea maho'o ka'ene Keriso oni vaji samaume 'urijajija Kerisora ateha puna'i samahana. ²⁸ 'Enajihuna'e ja Jua 'aho Kuriki 'ee pwea ho pwea pana 'ee napara ho parua ja ijá maho'o Jesu Keriso oni vajijino nikwisu'ina. ²⁹ 'Ene Keriso ona'e rejara'e re'avajaho ja Eparahami oni harihija. 'Ene aachia ka'ene nahama 'waramajaho ivi'a jona'e renana.

4

¹ Na iviamaa ja 'waravu Omahi kwamajaho hariahi omahoni aachia mapokijaho 'ekahuna. 'Ene ijí hariaha kajaho areri uneunecha mapoka 'ajohi'ina parehuna kaivo vea ka'ene hu emakina re'amajiano hu 'ekahuna. 'Eju'e hariaha kajaho areri pwea sa'ina rena hinu. ² 'Enaka'ivo hu ea ka'ene hua'e 'ajohau jhipuni hari hine 'ee ijipo aachi'a kajija 'ajoha va'u va'o omahi vea ka'ene ranamaji ape'eju'e iji'a 'ekuna. ³ 'Ena'omo nú

sesamaa'e hijajaho nú mwe'a ikehuni ichá'ini jihuni harurijara unúnámúume ijihuni hari hijara. ⁴ 'Enaka'ivo vea nimaiji roa apejumakavi'i Godi Huni Hariha ranavume roe varapa tamana vaji-jino napari nahenana. ⁵ 'Ejakame Hura tamani jihuni hari ea ka'ene hijujija kú'o nú 'imene 'eke piruve Huni harihija nimaa'e re'avarono avanana. ⁶ 'Ene ijihuna'e ja Huni harihija'omo Godira Huni Harihijihuni 'Avena ranavume núni oja vaji roana. 'Ene Amo Amo 'umenuna. ⁷ Ijihuni hahi ja pwea pana kaivo Huni harihija'e rejara. A Godoni hariha'omo Godoni vaji aachi'a 'ekahuna.

Porura Karesia Ora Vwihaniajina

⁸ 'Enavo nú nitama Godi pahene pakavari veijaho nú mwe'a ikehuni godi ira'ati jihipuni hari pwea rene hijara. ⁹ 'Enaka'ivo ja iviamaa roe Godi hena kavu'e vu ika'ina'e 'warahuna Godiho ja hena kimu kaivo irakijihuna'e ja kú'o 'unama va'e uneunecha maa pa'ana ka'ene sisei jihipuna'a va'o 'ee ijhipuni pwea kú'o 'unama rehuna ura renao? ¹⁰ Ja vea masapa juara 'ee vea vutua kwinu kwino puni veijahi hine akuma 'ararihiu. ¹¹ Na jonijihuna'e juvu. 'Ene nara kaukara ka'ene jonijihuna'e vejujaho maa pa'ana vejuta'e roe renu. ¹² Vwehu nune na ja jarirame 'waravukúne ro naa'ina'e re'avara. Ijihuni maijaho na varapa tamanijaho niare'i kaivo roe jaa'ina'e rejuta. 'Ene ja na maraku'a pasise'i 'ahiara. ¹³ 'Enakaivo ja nihena kivaja'ina'e na vu'a amura ka'ene najahujaho haha vaja atami 'uniri'eme 'waravuta. ¹⁴ 'Ene nuni haha vaji

atamijaho jonuna'a ahija renana vo ja na pap-
 ataarorihare 'ee pasenamana kaivo ja na areri
 Godi oni 'ona oji'ina 'ekau ja'ina'e apeniara
 'ee Jesu Kerisora Ori roakame ape'ava ja'ina'e
 apeniara. ¹⁵ Ja marako merajiha paranajaho
 ichihune? Na ijá roju Ja areri ija'ina vehuna
 re'ipisa joni niakuha jahene vajih'a. ¹⁶ Na
 nimai ijí rone 'waravu jihuna'e na ivi'a joni naka
 rejuta raka? ¹⁷ Ira'ata najahi'inijija pu ura rena
 para'eju'e ja saravu. 'Enakaivo pu maaa'e
 ve'irono sarahuna pana kaivo pu ja tanu'urihe ja
 nuna paro'avarono avaju. 'Ejakame ja puni ura
 ija'ina'e ve'avarono avaju. ¹⁸ 'Enakaivo mamai-
 jaho na'ia mapoka'e ura rena para'eje kaukara
 ve'avara. 'Ene nara ijine ja pu'úmo hi'eje vehu-
 naru pana vo na'ia mapoka'e ve'avara. ¹⁹ Sesahu
 nune na kú'o hejajaho hariha nahe'irono haha
 ka'ene hejuja'ina'e heju. 'E'eje Kerisoho joni
 vaja areri rena parahuna. ²⁰ 'Enakaivo na ura ja
 pu'úmo ijí hihuna ura reniu. 'Ene jara ichá'ina
 ka'ene hine 'ee vejuji hejajaho na ira ichá'ina'e
 'warahunijaho puruva retiu.

Heka'o Sera Puni Mina Veji'i 'Warumajina

²¹ Ijinakúne ja ea ka'ene Varapa Tamanahuni
 hari hihuna ura renaujija 'wariva hejuma. Ja
 Varapa Tamani jihuni ira hene vejura raka?
²² Ijihuni maijaho Godi oni ira vaji ija'ina'e ve-
 jara. Eparahamihō harihwaha no'ohe'ina'omo
 pina pwea naparijara nahejume 'ee pina huni
 napara maijara nahenana. ²³ 'Ene pwea na-
 parijara hariha ka'ene nahenajaho haha huni

ura ijino nahenana kaivo napara maijara nahenajaho 'unama ka'ene nahama 'warama jihunijino nahenana. ²⁴ Ikeja areri haa sa'ina. Ijihuni maijaho napara ikeja tamana no'o ka'ene 'wame nimaa vetiaravajina. 'Ene pina huri'a ka'ene Sainai rena roe sisemaa ka'ene nahenajaho pu pwearu rehuna'e nahenana'omo ijaho Hekana. ²⁵ 'Ena'omo ikehuni maijaho Hekaho Sainai huri'a ka'ene Arepia vaji naminujina 'ee ijaho areri Jerusaremi ka'ene iviamaa namujina. 'Ena'omo pu sesahwa pu'úmo pwea rena hiju. ²⁶ 'Enakaivo Seraho Jerusaremi ka'ene ichutoi namujina. 'Ena'omo hu varapa huni hara pahinu. Hu núni oha. ²⁷ 'Ena'omo Godi oni ira vaji ija'ina'e vejara.

Napara ka'ene amuja paveji'inijija temarasaha. 'Ene ja hariha panahene haha hejujihuna'e mwasiriha. Ijihuni maijaho napara ka'ene temuka apeji'ini jihuni sesamajija mapoka kaivo parua rukini jihunijaho mapoka pana 'úmana.

²⁸ 'Ena'omo vwehu núne ja Aisiki vare'ina ka'ene nahama 'waramani sesamajihina.

²⁹ 'Enakaivo vea kajino hariha ka'ene haha huni 'unamijino nahejajara Godoni 'Avenijara 'wara'eme nahejajaho sise'i 'ahaa rurahana. 'Ena'omo iviamaa ija'ina'e renu. ³⁰ 'Enakaivo

Godoni irijaho ichá'ina'e 'waramane? Ika'ina'e 'waramana. Napara ka'ene pweijaho no'o hariahe'i irechamie va'ava. Ijihuni maijaho pweijihuni harihijaho hariha pina ka'ene napara nimai jihuni aachijija pa'ekahuna 'wamana.

³¹ 'Ena'omo vwehu nune nú napara ka'ene

pweijihuni sesamaa pana kaivo napara ka'ene
nimai jihuni sesamaa.

5

Matauhuniji 'Ajohi'i 'Avena Vaji Ohunijina

¹ Nú 'ahijaho unenu'a 'ahopuni harura hara pahihuni jihuna'e Kerisoho nú venume hanasina'e rejara. 'Enakúne majamano kisina'e rene namina va'avara kaivo kú'o pwea rene harura hari hijuja'ina'e pare'avara. ² Heha! Na Porura ja 'waravu. Ja sisa 'uhua'avajaho Kerisoho jonuna'a maa pa'ana'e rehuna. ³ Na kú'o 'waravu. Ea irara sisa 'uhuuja'ho hu tamana maho'o 'ararihihuni harura hari hinu. ⁴ 'Enakaivo ja tamanijara venae arira rehuna'e sara'avajaho ja maiji vwihaniujaho ja niarihume paranana. 'Ene Kerisoho jonuna'a 'uhuusahana. ⁵ Ijihuni maijaho nú 'Avena vaji 'ee nimairoa vajijino ariramaiji nimaa roji'i 'ajaha hiju. ⁶ Ijihuni maijaho Jesu Keriso oni vajijaho sisa 'uhua'hi'ina ho pa'uhua'hi'inijaho natohwa pana kaivo nimaa rone oja 'ekaravujara natohwijahuna. ⁷ Ja nimamaa'e vejara vo irara tanu'urihu'e nimaijaho pavejo? ⁸ Ike iraka ka'ene venau'e ja panimaa vejujaho Godi ka'ene ja 'umena jihuna'i rena rohuna pana. ⁹ 'Enaka'ivo isitia ma'u'ua vo ijara veju'e harava emarena 'urinuna. ¹⁰ 'Ene na Natohwi jihuni vaji nimaa vetiujaho ja vwiha 'aho'a karaa ani pa'ekahuna. 'Enakaivo ea ka'ene joni vwiha veju'e puruva retiujaho hu ea irara avamajaho hu mai'o huni eha apehuna. ¹¹ 'Enakaivo vwehu

nune na sisa 'uhuahuji rone majaa najahujaho irakijihuna'e Jua na majaa ruariho? Ija'ina'e re'amajaho korosi jihuni vu'a ka'ene rone 'wavujaho areve parahuna. ¹² Maijaho ea ka'ene ja ruarahujija sisa 'ee maiji'i maho'o 'uhuahe paare'ipisa mamaa veja'a. ¹³ Vwehu nune ijihuni maijaho ja unenu'u 'ahopuni harura hari pahihuni jihuna'e iji pijihana. 'Enakúne hanasina ka'ene jara apejajaho paveje hahijihuni ura ijaho pave'avara. 'Enakaivo oja 'ekaravuri vajijino ni'ajaravara. ¹⁴ Ijihuni maijaho varapa mapokijaho roe ira kwinu'wi ikehuni vaji ahume 'waramana. Ja joni haha oja mihuja'ina'e ea ka'ene joni rori hijujija oja mi'avara. ¹⁵ 'Enakaivo ja kari mwatume iki mwatume 'ee pija'o'aravi'i hi'avajaho hami 'ajo'aravara vejuro'i ja maho'o i'isúmahe pa'are'ejakúne oja ma'ara'avara.

Godoni 'Avena 'Ee Emahuni Karaijina

¹⁶ 'Ene na ijá 'iavu 'Avena vaji hina onareje hahijihuni ura ijija pave'avara. ¹⁷ Ijihuni maijaho hahijihuni ura ijija 'Aveni jihuni ura iji'o ninakaramuna 'ee 'Aveni jihuni ura iji'o hahijihuni ura kwino parena namuna. 'Ene pu no'o ninakaravu jihuna'e ja iraka ka'ene ura renaujija pavejura. ¹⁸ 'Enakaivo ja 'Avenijara uranie va'amajaho ja tamana huni harura hara pahiju. ¹⁹ 'Ena'omo hahijara ura reju'e mi'imi'imujaho ikena. 'Uasa vejujine hurecharavujine 'ee hahijara itumujihi vejujina. ²⁰ 'Ene godi ira'ata'e oja mihura 'ee masiharame 'ee sena viti'arame 'ee ura'arame ea 'ahopuni ruha ho kukua kime ajiname 'ee matatasu vene 'ee rana'arame 'ee

ahaarame 'ee ituha 'oi'oi remaravura. ²¹ 'Ene itunume 'ee toa sisea ine nanamie 'ee ruasarame 'ee uneunecha ika'ina ka'ene na ni'waravu ja'ina'e 'waravu. Ea ka'ene uneunecha sisea ikihi vejujija Godoni ara ka'ene Hura Kinia'e rena hinuni kwaa ijaho areri pavahuna. ²² 'Enakaivo 'Aveni jihuni 'inijija ikena. Oja 'ekaravujine 'ee mari'uvujine matauma hijujine 'ee chochumano hijujine 'ee swasina rejujine 'ee mamaa vejujine 'ee paucha'asahi'i vena ihajinavujina. ²³ Vivinui hiji'ine 'ee 'ajo'aravujine uneunecha ika'inijija varapa pa'ana. ²⁴ 'Ena'omo iviamaa ea ka'ene Kerisouna'e rejajija pu hahijara itumuna 'ee ura rena paranujija nikorosia 'ahi 'aniara. ²⁵ 'Ene nú Godoni 'Avena vaji hijura re'avajaho roe ijí Godoni 'Avena vaja kajino 'urahoja. ²⁶ 'Enakúne roe nú pakehi kehi one 'ee ea sivia 'waravujija areme 'ee ea 'ahopuni ruha 'eka ka'irono itunavujija areva.

6

Ea 'Aho'a Ni'tajihe Puni Ahija 'Ekahuni Vu'tijina

¹ Vwehu nune ei pini sisei vaji oja ka'avajaho ja ea ka'ene ni 'Aveni vaji emakina'e rejajipo va'e masuanu ni'ajahe 'uri'amana. 'Enakaivo oono hami 'ajo'ara'avara vejuro'i ja 'u'o ija'ina'e vena ve'ejakúna. ² Keriso oni tamaniji venareje ea 'ahopuni ahija ni'ajihe 'uri'avara. ³ Ea irara vvhijaju'e hu ea pina ni'ina ronujaho hu ori pisi-varamuna. Hu niho'o maa pa'ana. ⁴ 'Enakaivo veje ea kwinu kwino huni kara ijija ori piuhara'amana. 'Enareje iji'a ijara rejakame hu ori kehi kehi ohuna kaivo ea 'ahopuni jihuna'e

pajarika'e rene ohuna. ⁵ Ijihuni maijaho ea kwinu kwino puni ahija ori tapahuna. ⁶ 'Ene veje ea ka'ene ira naja'eme henajara ea ka'ene hu nahajaho uneuncha mamaijija hu hu'úmo vajúsara'amana. ⁷ 'Ene ja papisivarama Godi sivaa'ava. Ijihuni maijaho ea irara hu uné raka uja 'onujija hu uneka kajihijahene 'ekuna. ⁸ Ijihuni maijaho ea irara huni hahijihuni 'unami ja'ina'e hinujaho haha huni 'unamijino sisea piunihuna. 'Enakaivo ea irara 'Avena huni 'unamijino 'ina 'onujaho hu 'Avena vajijino majama hihuna apehuna. ⁹ Roe nú mamaiji vehunijaho paucha'asa'avara. Ijihuni maijaho vea nimaa ro ape'eje a pasena'eje ve'amajaho iji-huni eha apehuna. ¹⁰ 'Enakúne nú vea maa ape'avajaho roe nú ea maho'o puna'i hami ve'avara vo maraku'a ea ka'ene nimaa roji'ini jihipuna'i hami ve'avara.

Túchamaa Jujuvu'a 'Warama 'Ajoramajina

¹¹ Asura oma mama'ina ka'ene nara nuni ijijino vejujija ki'avara. ¹² Ea ka'ene haha kehunijino ta'arorahuni jihuna'e ura renaukame ja sisa 'uhuhuna'e 'ejahiu. Ijihuni maijaho Keriso oni korosi jihuna'e pasise'i 'ahi'avarono avaju. ¹³ Ijihuni maijaho ea ka'ene sisa 'uhuahi'inijija tamana 'u'o paakuavura. 'Enakaivo pu mají ja sisa 'uhu'avarono ura renau. 'Ejakame joni hahijihuna'e kehi kehi o'irono avaju. ¹⁴ 'Enakaivo 'unama ija'inijaho na pakehi kehi o'i'ahiu. 'Enavo núni Natohwa Jesu Keriso oni korosi jihuna'e ijiru mari'uvi'i ojura. 'Ene nuni ura ka'ene mwe'a ikehunijaho korosi 'ahi

'anaume paranana 'ee mwe'a kehuni ura ka'ene nuni vaji navajija 'u'o korosi 'ahi 'anaume pa'arenana. ¹⁵ 'Ena'omo sisa 'uhuahura ho sisa pa'uhua'ujaho unenu'u pina pana kaivo ea maiu'ina'e rejujara ni'ima'urijahuna. ¹⁶ 'Ene ea ka'ene 'unama maiu'ina 'arariha'i o'avajaho matauvi'ina 'ee numiravujaho puni toine 'ee Godoni Isureri 'ahina. ¹⁷ Iviamai iki rene iki kaha ijaho ja ea pina varapa 'aho'a nununaa pave'avara. Ijihuni maijaho Jesuni jihuna'e na sise'i 'ahiari matana 'avena nuni haha 'aha navu. ¹⁸ Vwehu nune nuni Natohwa Jesu Keriso oni maiji vwihanú'inijaho joni 'avenijihni pu'úmuna. Ameni.

Godoni Vu'a Maiu'ina
The New Testament in the Ese Language, also known
as the Managalasi Language, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Mangalasi long Niugini
copyright © 1975, 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Managalasi (Ese or Managalasi)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

729c2a8f-9ea3-55ca-9318-793c2828d776